

Działalność Rezerwatu Archeologicznego w Gieczu, pow. Środa, w latach 1967 i 1968.

L'activité du Réserve Archéologique à Giecz, district de Środa en 1967 et 1968

W okresie sprawozdawczym nie podejmowano na terenie rezerwatu badań wykopaliskowych. Ograniczono się jedynie do zasypania wykopów z ubiegłych lat w północno-wschodniej części grodziska i do uporządkowania tego odcinka.

W sezonie letnim rezerwat był nadal obiektem zainteresowania społeczeństwa, o czym świadczy frekwencja zwiedzających. W 1967 r. Giecz odwiedziło 7169 osób, w tym 6548 uczestników 161 wycieczek oraz 621 osób indywidualnie. W 1968 r. zwiedzających było ogółem 5189, w tym 4325 uczestników 123 wycieczek oraz 864 osoby indywidualnie. Podobnie jak w poprzednich latach przeważały wycieczki organizowane przez szkoły oraz obozy i kolonie letnie. Sporo było jednak także innych wycieczek, w których brali udział pracownicy rozmaitych zakładów pracy, m. in. z Gdańska, Kielc, Krakowa, Łodzi, Warszawy oraz z miasta i województwa poznańskiego, uczestnicy kursów szkoleniowych organizowanych przez PTTK, ZNP, różnego rodzaju instytucje i władze terenowe, uczestnicy rajdów kolarskich i motorowych¹ itp. Wszystkie wycieczki były oprowadzane. Wśród zwiedzających indywidualnie nie brak było gości zagranicznych (w tym również kilku archeologów) z Belgii, Czechosłowacji, Francji, Grecji, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Stanów Zjednoczonych, Węgier i Włoch, a nawet z tak egzotycznych dla nas krajów jak Etiopia i Tanzania (Afryka).

Dodać tu należy, że w 1967 r. Giecz zwiedzili również studenci zagraniczni studiujący na Uniwersytecie Łódzkim. Wszyscy zainteresowani mogli nabyć na miejscu przewodnik po rezerwacie i ekspozycji muzealnej pt. „Gród piastowski w Gieczu”², wydany w 1966 r., oraz dwie serie widokówek, z których kilka prezentowało rezerwat i jego wykopaliska. W 1967 r. sprzedano ogółem 249 egz. przewodnika i 451 szt. widokówek, a w 1968 r. 113 egz. przewodnika i 724 szt. widokówek.

Do zwiedzania Gieczu zachęcały audycje radiowe oraz notatki i artykuły prasowe. Wśród tych ostatnich na uwagę zasługuje reportaż pióra red. A. Wróblewskiego, zamieszczony w poznańskim miesięczniku „Nurt”³. Zwiedzający, z których wielu wpisywało swoje uwagi do wyłożonej w tym celu książki, najczęściej podkreślali walory historyczne i dydaktyczne

ekspozycji „in situ”, a Komisja Ruchu Turystycznego przy Wojewódzkim Komitecie Kultury Fizycznej i Turystyki w Poznaniu, merytorycznie powołana do oceny również tego rodzaju placówek, w dniu 28 VII 1967 r. stwierdziła, że „zarówno obiekt jak i otoczenie jest b. starannie utrzymane”.

W okresie jesienno-zimowym kontynuowano także działalność oświatową i społeczną, której ośrodkiem był klub-kawiarnia „Piast” w pawilonie muzealnym, wyposażony m. in. w telewizor i radioaparat z adapterem. Oprócz zajęć programowych miejscowego Koła Związku Młodzieży Wiejskiej, wymienić tu należy 8 odczytów, które wygłoszono dla 342 słuchaczy. Działalność ta zapewne byłaby owocniejsza, gdyby nie hamował jej przeciągający się remont pomieszczeń klubu-kawiarni przeprowadzony na przełomie 1967 i 1968 r.

W ramach wspomnianego remontu przede wszystkim dokonano przebudowy bufetu przez zabezpieczenie go dodatkową ścianką oraz ozdobnymi kratami żelaznymi, dzięki czemu ekspozycję archeologiczną można było zwiedzać również w czasie gdy klub był nieczynny. Poza tym bufet zaopatrzone w dodatkowe regały oraz w przenośną kuchenkę zasilaną gazem z butli. Wyporzadzono też urządzenia sanitarne a całe wnętrze pawilonu, łącznie z klubem-kawiarnią i wystawą, wymalowano. W okresie sprawozdawczym zakończono też długotrwałą przebudowę urządzeń uzdatniających wodę, którą dzięki nowej instalacji pozbawiono szkodliwych domieszek żelaza i manganu. Ponadto w związku z awarią dokonano wymiany pompy głębinowej w studni.

W ramach prac porządkowych odświeżono plansze ekspozycji polowej, naprawiono zniszczone ławki i konserwowano zieleni w obrębie rezerwatu. Wykonano też drobne uzupełnienia ekspozycji w pawilonie muzealnym.

W 1967 r. nastąpiła zmiana patrona klubu-kawiarni. Po rezygnacji „Ruchu”, klub przejęty został przez Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” w Dominowie, która zaopatrzyła go w nowy sprzęt i zobowiązała się do ciągłych dostaw dla zaopatrzenia bufetu. W tym samym roku nastąpiła też zmiana na stanowisku kierownika Rezerwatu. W miejsce Bogdana Marcinkowskiego z dniem 1 września 1967 r. przyjęto Izabelę Ulwską, zatrudnioną przedtem w Dziale naukowo-oświatowym Muzeum. Funkcje palacza pełnił nadal Jan Kurpik, a okresowo zatrudniona była także Mieczysława Nowakówna w charakterze sprzątaczkii.

¹ Największy z tych rajdów, złożony z 56 samochodów, zorganizował Automobilklub Wielkopolski w dniu 27 V 1967 r.

² B. Kostrzewski, *Gród piastowski w Gieczu*, Poznań 1966, Biblioteczka Popularnonaukowa Muzeum Archeologicznego, nr 2.

³ A. W. Wróblewski, *Skąd dwa tysiące tarczowników*, „Nurt”, miesięcznik społeczno-kulturalny, nr 7 (27), lipiec 1967, s. 10 - 14